

VILÁG OSSZÁG

Kolozsvár,

1946 augusztus 31

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÖS KÁROLY

Felolós szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szombat

III. évfolyam, 198 szám

Gyorsítani akarják a párisi békeértekezlet ütemét

Enyhülés tapasztalható Magyarországon és a vele szomszédos államok viszonyában

PARIS. — A békeértekezletről érkező hírek közül a legnagyobb érdeklődésre az a bukaresti rádióban is továbbított jelentés tarthat számot, amely szerint csütörtökön délután 4 órakor a négy külügyminiszter már meg is kezdte tanácskozásait. Beavatott körökben úgy tudják, hogy bár főként a békeértekezlet ütemének gyorsítása érdekében ültek össze, meg fogják tárgyalni a montreuxi egyezmény megváltoztatásának körülményeit és több más nemzetközi politikai kérdést is.

A békeértekezlet ütemének meggyorsítására ad reményt az a hír is, hogy a különböző bizottságok elnökei — amint azt egy párisi jelentés alapján a bukaresti rádió közli — együttes ülésen beszélték meg a bizottságok munkájának meggyorsítását.

Csütörtökön délelőtt az olasz békeszerződést előkészítő politikai és területi bizottság, a balkáni államok és Finnország békeszerződését előkészítő gazdasági bizottság és a katonai bizottság, délután pedig a magyar békeszerződést előkészítő politikai és területi bizottság, valamint a bolgár békeszerződést előkészítő politikai és területi bizottság dolgozott, illetve ülésezett.

Az olasz békeszerződést előkészítő területi politikai bizottságban az ausztráliai kiküldött azt javasolja, küldjenek ki bizottságot a francia—olasz határkiigazítás kérdésének tanulmányozására. Az an-

gol kiküldött ellenezte az ausztráliai javaslatot.

A magyar békeszerződést előkészítő politikai és területi bizottságban, miután az elnök megállapította, hogy a magyar küldöttség módosítási indítványait egyetlen kiküldött sem támogatta, a kanadai kiküldöttnek adta meg a szót, aki azt kérte, engedjék meg, hogy a cseh—magyar határ kérdésében a magyar küldöttség személyesen nyújthassa be indítványait. Több felszólalás után a kanadai kiküldött visszavonta indítványát. Valószínűnek tartják, egy későbbi időpontban mégis meg fogják hallgatni a magyar kiküldöttet. Meghívják a román küldöttség vezetőit is, hogy ismerjessék álláspontjukat.

A „Szabadság” című budapesti demokratikus napilap jelentése szerint a Párisba érkezett Gerő Ernő, a magyar kormány közlekedésügyi minisztere, a Magyar Kommunista Párt központi bizottságának tagja, mint a magyar békeküldöttség helyettes vezetője, hosszas tárgyalásokat folytatott Molotovval, Manujszkival és Kardely jügoszláv miniszterelnökkel. A lap szerint már maga az a tény, hogy Molotov önmagától át tárgyalta Gerő Ernővel, jelentős mértékben megváltoztatja azt a feszült légkört, amelyben a magyar békeszerződés ügyeit tárgyalták. A lap közli az Associated Pressnek azt az értesülését, hogy a Szovjetunió ismételen enyhíteni fogja követeléseit a magyar jóvátételt illetően. A „Szabad-

ság” Párisba küldött munkatársa annak a véleményének adott kifejezést, hogy ha az Associated Press híre megerősítést nyer, a jóvátételi követelések tekintetében feltétlenül változások állnak be a többi államoknak Magyarországgal szemben tanúsított magatartásában is. A lap megállapítja, hogy amióta Gerő Ernő Párisban tartózkodik, határozott enyhülés tapasztalható Magyarországon és a vele szomszédos államok viszonyában.

Két hét múlva mondanak ítéletet a német háborús főbűnösök perében

NÜRNBERG. — (Rador) Kétféle hónapig tartó tárgyalás után véget ért a világtörténelem egyik legnagyobb pere. Nürnbergben a szovjet, angol és francia kiküldöttökből álló bíróság Göringet és társait, a legfőbb német háborús bűnösöket vonta felelősségre. A bíróság két hét múlva mond ítéletet a vádlottak felett. Az utolsó ülésen Mauchel-Fight angol főügyész vadmetséget mondott, amelyben élesen mutatott rá Németország vezetőinek bűnére.

— Az emberiség — mondotta — reméli, hogy a németek tudatára ébrednek, milyen felelősség terheli őket a második világháború kibontakozásáért és azokért a szörnyűségekért, amelyeket a világ népeinek a háború következtében el kellett viselniük.

„Magyarország és Románia”

címmel az Adevarul, az ország egyik legnagyobb, pártoktól független, demokratikus napilapjának hasábjain B. Branisteanu, a lap főszerkesztője, cikket közöl, amely tárgyilagosan és meleg szeretettel foglalkozik a két ország és a két nép baráti egymásratalálásának oly sokszor tárgyalt kérdésével.

A neves román demokrata közírónak nem ez az első ilyen hangú cikke. Mint a fasiszta parancsuralmat előkészítő reakciós kormányok által még a harmincas évek elején behittolt Dimineata és Adevarul-lapok főmunkatársa, a mainál sokkal mostohább körülmények között is ugyan-czekért az eszmékért küzdött. Cikkeknek ma mégis kétféle figyelmet szentelünk, mert az, amit megír, a légtér teljes megtisztulásra ad lehetőséget.

A kiváló közíró, miután cikke elején felhívja a figyelmet bizonyos reakciós magyar körök kiserletére, akik a múlt rendszer külpolitikáját akarják feleleveníteni, így folytatja:

— Barmilyen hihetetlennek is látszik a mai új időkben és akármilyen erkölcsellenesnek s természetellenesnek is tetszik, tény, hogy sovinizmus van és számolnunk kell vele. Amál is inkább számolnunk kell ezzel, minthogy megdöntésére és kiirtására törekszünk. A sovinizmust meg kell dönteni és ki kell irtani, de nemcsak a magyarok között, hanem a mi sorainkban is, mert bizony mi sem vagyunk mentesek ettől a rákfertőtől és ha nem ismerünk ezt fel, olyanok volnánk, mint azok, akik észrevevük a más szemében a sáskát, de a maguk szemében a gerendát sem.

Cikke befejezéséül Branisteanu annak a hitének és reményének ad kifejezést, hogy Erdély Romániának való itélese nem fog a két nép s a két ország között újabb civódást teremteni s minden nehézség ellenére a két országnak szoros együttműködésre kell lépnie.

Branisteanu cikkét Luka László cikke után megnyugvással vesszük tudomásul. A román demokrácia tisztálkító bajnokai — íme — nem engedik, hogy a reakciós magyargyűlöletet torzítsa a román közvéleményben egyes rövidlátó magyarországi megnyilatkozások által kiváltott hangulatot. Így minden oldalról a siker legteljesebb reményével folytathatjuk a harcot a két egymásrautalt nép boldogulásához az oly nélkülözhetetlen egyetértésért.

Külpolitikai események, amelyekről a párisi békeértekezleten nem tárgyalnak...

Mig Párisban Európa békeje készül és az európai érdeklődés homlokterében a békeértekezlet munkája áll, szerre a világon olyan események történnek, amelyek részben erőteljesen befolyásolják az értekezlet munkáját, részben pedig éles fényt vetnek mindarra, ami ott történik.

Nemrég történt — amint arról budapesti lapjelentés beszámolt —, hogy hatalmas angol tömeg vonult fel a londoni amerikai nagykövetség elé és tiltakozott az amerikai kormány Jugoszláviának küldött jegyzéke ellen. A követség épületét erős rendőrgyűrű vette körül, de a küldetés mégis bejutott a követségre, ahol emlékiratot adott át és szóban is megmondotta véleményét:

— Azt akartuk, hogy az amerikai nagykövét megértse: ebben az országban két hang van: egyik a Beviné, a másik az angol népe.

A kétféle hang azonban nem most ejtször és nem is csak Angliában hallatszik.

A Dardanellák kérdése

Az elmúlt napokban a newyorki rádió bejelentette: „A Roosevelt neví repülőgépanyahajó udvariassági látogatást tett a görög kikötőkben, hogy ezzel tegyen szöknek az érzelmeinek, amelyek a görög népet a nagy Roosevelthez fűzik. Ugyanakkor más amerikai hadihajók meg a török partok felé usztak és az ankarai rádió idegennyelvű adásaiban ezt a pusztá udvariassági látogatást összefűzte azzal a jegyzőkönyvvel, amely a Dardanellák kérdését hozta az előtérbe. Ez indíthatja a „Daily Worker” című lapot arra, hogy az angol sajtóban szokatlannul heves hangon támadást intézzen az amerikai kormány ellen a hadihajók újával kapcsolatban. A Daily Worker a kormánynak ezt az eljárását „gangster eszlekedések” minősítette, amely „az amerikai petroleumbizalmat központi érdekeinek védelmében” történt.

A Dardanellák-kérdésben — mint ahogy azt a newyorki, londoni, ankarai rádió jelentette — a szovjet jegyzékre mind a három kormány válaszolt és mind a három nemzetközi fórum elé akarja vinni a montreuxi egyezmény megváltoztatását. Páris jelentés szerint nemzetközi fórum elé akarja vinni a montreuxi egyezmény megváltoztatásának ügyét a francia kormány is, amely 1936-ban ugyanazsak az egyezmény aláírói között sze-

repejt. Az ankarai rádió ezzel a kérdéssel kapcsolatban Törökország szuverenitásáról beszélt. Az ankarai szovjet követet felhatalmazták, hogy jelentse ki: a szovjet kormány nem akarja Törökország szuverenitását megsérteni, de ragaszkodik a montreuxi egyezmény megváltoztatásához.

A Dardanellák kérdése tehát megoldásra vár.

Elliot Roosevelt könyve

Ickes, Roosevelt nagy belügyminisztere, Pepper szenátor, Morgenthau volt pénzügyminiszter és az északamerikai sztrájkoló munkások miliónának hangja után ismét megszólalt Amerikában is a „másik hang”. A „Look” című folyóirat az elmúlt napokban kezdte meg közölni Elliot Roosevelt, az

ejnyunt elnök fia könyvének tartalmát. A könyv címe: „Hogyan értelmezte G”. Elliot Rooseveltt apja szellemében élesen támadta azokat a reakciósokat, akik az amerikai külpolitikát az atombomba-politikához súlylyesztették le és akik készek arra, hogy a világot romhámmázzá változtassák”. Elliot Rooseveltt szokatlannul erős hangon bírálja könyvében Churchillt, Byrnest, a Hearst-lapot és több más politikust. Végül idézi apjának azt a mondását, hogy a fasizmus ellen csak úgy lehet küzdeni, ha általában adnak a népeknek ahhoz, hogy fejlemekdenek.

Az eseményszámba menő Roosevelt-könyv hatása Amerikában beláthatatlan, mert a Roosevelt családnak ott különös tekintélye van.

Mi történik Kínában?

azért, mert Kínát ki akartuk játszani a Szovjetunió ellen. Most aztán látjuk, hogy Csang-Kaj-Sek nem nyújthat nekünk a Szovjetunió ellen. Most aztán látjuk, hogy hogy Kína a szemünk előtt robbanhat fel. A Kuomintang képtelen arra, hogy visszatartsa a ferradajom lidőrését a kínai parasztok között és mi sem tudunk megfélemleni őket, ha csak nem akarnak egy hatalmas és végeláthatatlan háborúba keveredni a kínai néppel.

Nankingi Rador-jelentés egyékként arról számolt be, hogy Csau-En-Laj tábornok, a ferradajom népháború parancsnoka kijelentette: amennyiben a Kuomintang nem hagyja abba támadásait, az Egyesült Nemzetek szervezetéhez fog fordulni.

Togliatti Olaszország külpolitikájáról

Agerpress-jelentés Olaszországból Tajmirio Togliatti sajtónyilatkozatáról számolt be. Az Olasz Kommunista Párt főtitkára az „Unita”-nak adott nyilatkozatában élesen bírálta De Gasperi külpolitikáját. Kijelentette: De Gasperinek az a kívánása, hogy a triestri kérdés megoldását egy évvel halasztják el, teljesen elhibázott politikai vezetésre van, miután a kérdés elodázása csupán arra az eredményre vezetne, hogy Triest továbbra is idegen megszállás alatt maradjon és ez súlyos pénzügyi terhet jelentene.

— Itt az ideje, hogy végtevéssé annak

az állapotnak — jelentette ki Togliatti —, hogy Olaszország egyes reakciós csoportok kezében játékoszer legyen. Ezek a reakciós körök Olaszország nehézségeire spekulálnak és imperialista célokkal úgy uszítják egymásra az olaszokat, mintha Afrika vagy India gyarmati népeiről lenne szó.

Togliatti élesen támadta emután az olaszországi angol-szovjet politikát, majd ismét Triest kérdéséről beszélt.

— Az olasz triestet illeti — mondotta —, az angol-szovjetek e városra vonatkozó igéreteit meg kell, az ügyeket áll, hogy támaszpontot legyünk itt a maguk szá-

ma, nagyvárosaitól ezer kilométerekre, azért, hogy az olasz és jugoszláv nép között a gyűlöletet szítsák.

A párisi békeértekezlet munkatárait közvetlenül szintén nem érintő, de a nemzetközi politikai helyzetre jellemzők még az alábbi rövid hírek:

A moszkvai rádió jelentése szerint 2000 fegyverrel és indiai katoná érkezett Irákon át Perzsia határához. Az indiai csapatok ellen álló perzsa csapatok nyitán beszéltek, hogy Kuzjsztán, Perzsa egyik tartományának megszállása céljából érkeztek az iráki—perzsa határra. A kuzjsztán törzsek viszont kijelentették, hogy minden erejükkel küzdeni fognak azért, hogy továbbra is Perzsia határai között éljenek. Az angol csapatmozdulatok mögött a központi angol és amerikai petroleumbizalmat-ségek állnak.

A moszkvai rádió jelentése szerint egy tudósított és irákból álló angol társaság érkezett Moszkvába és a Szovjetunióban tartózkodó La Guardia és UNRRA elnöke is. La Guardia lekes hangon nyilatkozott arról a csodálatos építő munkáról, amit a Szovjetunióban látott.

Figyelemreméltó a moszkvai rádiónak az a híre is, amely londoni jelentés alapján arról számolt be, hogy az ausztráliai kormány — egyetértésben Elwart külügyminiszterrel — megvonta a befutást engedélyt attól a szovjet nöküldöttség-től, amely az ausztráliai nökongresszuson akart részt venni. A hír a nemzetközi nő mozgalomban nagy meglepetést keltett.

Rendkívüli érdek állare tarthat még számot a bukaresti rádiónak azon híre is, amely szerint a Szovjetunió görögországi követő kikérte utólevél és csapdjával együtt visszavont Moszkvába. (5.)

HÍRLEK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi naplójára.

Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Távfeszély 258.

Augusztus 23-ának megünneplése Dicsőszenmártonban

DICSŐSZENTMARTON. — Dicsőszenmárton és környékének népe ez évben is hatalmas ünnepségek keretében üdvözölte 1944 augusztus 23. a emlékének. A város és környékének lakói hatalmas tömegekben vonultak fel a város főterén tartott népgyűlésre, ahol a DSB szónokai méltatták az emléknap fontosságát.

A népgyűlés után a résztvevők ünnepélyes díszfelvonuláson vettek részt. A város főutcáján felállított emlékmű előtt, amelyen a demokratikus szervezetek képviselői foglaltak helyet, vonultak el az „Ardeleana”, „Turnata” üvegyárak, „Nitrogén”, „Mica”, „Hercules” gyárak munkásai, valamint a MNSz és Frontul Plugarilor csoportjai zászlók, jelszavas táblák és demokrata vezérfalak fényképeivel, véget érni nem akaró csoportokban.

Députán érekkarok, táncosok zene. karok érték szórakoztató műsort, a helyi munkásfutballcsapatok pedig barátságos mérkőzéseket játszottak.

A tavalyi emléknapra szemben az idei ünnepély a legnagyobb rendben, minden zavar nélkül folyt le.

A MNSZ KOLOZSVÁRI IFJUSÁGA augusztus 31-én, szombaton este 9 órai kezdettel a Farkas-utca 7 alatti székházban reggelig tartó táncmulatságot rendez.

(*) FELHÍVÁS. Felhívjuk a Poale Cedek templomának örökösétulajdonosait, hogy legkésőbb szeptember 3-ig iradjanak, Bartha-utca 16. délután 6—8 óra között saját érdekében jelentkezni sziveskedjenek. Ellenkező esetben igényjogsultságukat nem vehetjük figyelembe.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANNYELVÜ LEÁNYGIMNAZIUM (vot polgári leányiskola) igazgatósága az érdekeltek tudomására hozza, hogy az 1946—47. tanévben a Manjanum épületében folytatja működését s a tanítás délelőtt lesz. Beiratkozás szeptember 2-től 10-ig délelőtt 9 és 12 óra között.

(*) FELHÍVOM mindazokat, akik augusztus 22-én délután az Astoria-szálló közelében történt autóbaleset körülményeiről felvilágosítást tudnak adni, sziveskedjenek értesíteni. Simkovița Józsefné, Fűrész-utca 10. szám.

MAGYAR VASUTASOK! A MNSz vasutas előszálya ma, pénteken délután 6 órai fontos gyűlést tart a Farkas-utca 7 alatti székházban. Minden magyar vasutas pontos időben jelenjen meg!

(*) DR. KULHAVY LASZLO szabadságáról visszatért, rendelkezést folytatja ideg-, bőr- és nemibetegeknek délután 4—6-ig, Avram Iancu (Petőfi-utca) 3.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR TANNYELVÜ ÁLLAMI KERESKEDELMII LEÁNYISKOLÁBAN a beiratkozás szeptember 1-je kezdődnek. Az iskola igazgatósága felhívja a IV. elemi osztályt végzett tanulók szüleit, hogy figyelmét az iskola alsó tagozatára, amelynek I. osztályába a IV. elemi elvégzése után is beiratkozhatnak a tanulók.

MEGOLTEM A FELESÉGEMET! — JELENTETTE BE A RENDŐRSÉGNEK AZ ÖNKÉNT JELENTKEZŐ GYILKOS, JÓBÍRÓZÓT, kisebb férfi jelentkezett az egyik fővárosi kerületi rendőrségen. Közölte személyi adatait, majd elmondta, hogy a Tejtóban való fürdés közben megőtte feleségét és holttestét a föba dobta. Elmondta, hogy felesége és közte vita keletkezett, mert az asszony egyetlen gyermeküket nem ápoja rendesen. Aljásza szerint felesége megrögzött alkoholista volt és a vita kezdetekor is részeg volt. — Tessék kezemre tenni a bilincsöket, mert gyilkos vagyok — fejezte be vallomását. Vasile Grecicet a rendőrség letartóztatta. A meggyilkolt asszony holttestét kihalászták a föbba. A vizsgálói során megállapították, hogy az áldozat valóban alkoholista volt és éves gyermekét teljesen elhanyagolta.

Népgyűlés a Kolozsvári Református Bölögium és Állami Leánygimnázium Javára. Szeptember elején, vasárnap egésznapos népgyűlést rendeznek a kolozsvári Református Kölgiumban délelőtt 11 órai kezdettel a Református Kölgium és az Állami Leánygimnázium Javára. A hóstati gazdák nagyarányú terménykiállítását délelőtt 11 órakor nyitják meg. A Kolozsvári Állami Magyar Színház tagjainak színvonalas műsora, tumbola, búffé, hárszínház, este 8 órakor tánc és számos meglepetés nyújt szórakozást a közönségnek.

A MNSz női nagygyűlése Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Két hete lesz, hogy véget ért a magyar nők országos kongresszusa. A kérgeskezű, munkáskezű ünneplők elfoglalták régi helyüket a lapok, újsók mellett, az üzemek munkapadjainál, az íróasztaloknál és a konyhatábláiknál. De az emlékeztet még sokáig visszatér ezekre a napokra. A jelenlévők elmesélik, hogy a magyar nők résztváltak, minden eddiginél nagyobb részt a magyarság nemzetiségű küzdelmében, átérve azt a felelősséget, ami az új időben rájuk hárul.

A városok és a falvak asszonyai egymásra gyűlnek össze, hogy ismerjék és vitassák meg mindazt, ami a kongresszuson elhangzott. Kolozsváron szombaton délután 6 órakor a Farkas-utca 7 alatti MNSz székházban gyűlnek össze a magyar nők, hogy ismerjék és vitassák meg az első országos kongresszus határozatait és a Magyar Népi Szövetség nőcsoportjának célkitűzéseit.

Désen, Tordán és Dicsőszenmártonban tevékeny munkát fejtenek ki a MNSz nőtagjai

DÉS. — Vasárnap a MNSz dési szervezetének női csoportja nagygyűlést tartott. Megyesi Erzsébet iskoláigazgatónő nyitotta meg a nagygyűlést, majd Révi Ilona, a

MNSz országos központjának kiküldötté meglátta a nemrég lezajlott első országos női kongresszus jelentőségét és ismertette annak határozatait. Beszéde után az egybegyűltek megválasztották a női csoport új vezetőjét. Kovács Lászlóné református esperes felesége lett az új elnök. Ajánlóknek Toma Jánosné munkásnő, Czirmal Teréz tanárnő, Leopold Samunő iparosnő választották meg. Jegyző Fyész, titkár Deák Mária lett. Megválasztották a szabószakosok vezetőit is. Dr. Barca Sándorné és Czentye Ilona a közművelődési bizottság vezetői lettek, míg a szervezőbizottság élére Schelrik Jánosné, az egészségügyi bizottság élére Ince Jánosné és a gazdasági bizottság élére Fülöp Margit került.

Az új vezetőség megválasztása után Kovács Lászlóné dési református esperesnő néhány keresetlen, szívből jövő szóval köszöntötte meg a fizikát, amely őt a dési magyar nők élére állította és kifejtette a magyar nők tömörülésének szükségességét is.

A dési nagygyűléssel egyidőben Tordán és Dicsőszenmártonban is sikeres nagygyűlést rendeztek a MNSz nő tagjai a nemrég lezajlott első országos női kongresszus határozatainak ismeretelésére.

A tartományi női szakszervezeti értekezlet kiküldöttel beszámolnak munkájukról és sérelmeikről

KOLOZSVAR. — A Kolozsvár-tartományi női szakszervezeti értekezlet első napján, a megnyitó és üdvözlő beszédek után Stoja Elena, az Országos Szaktanács bukaresti kiküldötté szólott az egybegyűltekhez.

Különös jelentőséget ad értekezletünknek az a tény, hogy ugyanakkor gyűltek össze dolgozó nőink, amikor Párisban a tartós békét készítik elő a béketárgyalásokon. A szakszervezeti nőknek ma minden eddiginél erősebben kell érezniük feladatukat. Mozgósítaniuk kell az összes nőket a demokrácia megerősítésé-

ért folyó harcban és a választások sikeréért mindent el kell követniük — mondta —, majd kitért a szakszervezeti nők politikai és gazdasági jelentőségére.

Stoja Elena beszéde után az egyes szakszervezetek kiküldöttéinek jelentése hangzott el elvágott munkájukról, valamint sérelmeikről és hiányairól. A kolozsvári és a vidéki szakszervezetek kiküldöttéinek jelentése részletesen, számszerű adatokkal támasztotta alá a nőknek az ország ujjáépítésében és a túltermelésben kifejtett munkásságát.

Lapzártakor a jelentések még tartanak.

Bukarestben folytatják a nyomozást a Nagyszébenben letartóztatott postalai pénzesutalványhamisítók bűnjében

BUKAREST. — Annak a nagyszabású postalai pénzesutalványhamisításnak az ügyében, amelynek tevékenit Nagyszébenben tartóztatták le, széles körben folytatják a nyomozást. A hamis utalványokkal több mint 300 millió lejt felvett Paduraru Grigore tanárt, Tulhure Gheorghe volt ügyvédet és a Marju Vasile álnevű szereplő Zataru Vasile erdő rendőri kísérettel Bukarestbe szállították a további nyomozást lefolytatására és kihallgatásuk céljából.

Egyre több gyanuok merül fel annak feltevése, hogy az egyik fővárosi pénzügyészet behárolt elkövetett 500 millió lejes csekkelalás tettesei is a fentnevezettek voltak.

A nyomozás adatai szerint alaposnak látszik az a feltevés is, hogy a pénzesutalványok meghamisítóinak kapcsolatai voltak a román posta több magasabbú tisztségviselőjével és ezért a rendőrség a nyomozást a postalai alkalmazottak körében is folytatja.

MŰVÉSZET — IRODALOM

„Dandin György“-öt adja elő a „Stúdió 46” színjátszó csoportja Ligeti József rendezésével

KOLOZSVAR. — Moliere halhatatlan komédiáját, a „Dandin György“-öt mutatja be a „Stúdió 46” színjátszó csoportja Ligeti József vezetésével augusztus 31-én, szombaton este 8 órakor a Kamara Színházban. Hosszu évek óta ez az első Moliere-előadás Kolozsváron s így érthető, hogy a tehetséges együttes bemutatkozását általános érdeklődés élteti meg. Az előadást a kolozsvári Piarista Gimnázium dísztermében tartják meg.

Együtt ünnepeletek meg május 10-ét és a Petőfi-emléknapot Kispetri román és magyar lakosai

KOLOZSVAR. — Az alábbi elzetet a „Frontul Plugarilor”, Ekések Frontja központi lapjának augusztus 24-iki 461. számából vettük át: A román—magyar együttműködés szép példáját mutatja Kispetri község. A község román és magyar lakossága együtt ünnepte meg a május 10-ikét és a Petőfi-emléknapot. Egy másik ünnepség teljes bevétele a község lakosságával békecélemben

elő esendőrség fejlesztésére fordította. Még ez év tavaszán beszerették a község utcájának kijavításához szükséges kőanyagot. A nyári munka befejezésével kezlik meg az utcák kikövezését. Együtt járultak meg a község három megrongált házjának kulturháza, valamint a villany bevezetését tervezik a község békés egyetértésben élő román és magyar lakosai.

SZÜLŐI ERTELŐLELET A KOLOZSVÁRI ZSIDÓ GIMNAZIUMBAN. Szeptember 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Neológ Helyi önkormányzatban (Horea-ut 23) a gimnázium karaköltője Horváth Ertekezletet tart. Ezután hív meg minden zsidó szülőt, gyámot, tanult és érdeklődőt, hogy okvetlenül jelenjenek meg, mert az értekezleten ismeretlik a gimnázium jövő évi tervét, az egységes gimnáziumot, a negyedik osztály ipari gimnáziummá való átállítását, valamint a többi, igen fontos zsidó iskolaiügyi kérdéseket.

Az érdekeltek jelentkezzenek a rendőrség forgalmi ügyosztályánál és egyidejűleg vigyék magukkal a következő személyi okmányjaikat: születési anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány, bűntelenségi bizonyítvány (casior judiciar), iskolai igazolvány, a katonakönyv másolata, nyugta a 2400 lejes bélyegjeltek lefizetéséről és a vezetői igazolvány irlapja.

GYAKORISÁGOK FIGYELMEBE! A kolozsvári rendőrség összehívotta annak a 278 gépkocsivezetőnek a névsorát, akik magyar gépjárművezetői igazolványuknak román igazolványra való átcsereleését kérik és alátolnak igazolványát tényleg kicserelelik.

Felvétel a szentferencendi nővérek nagyszébeni tan- és nevelőintézetébe

NAGYSZEBEN. — A szentferencendi nővérek nagyszébeni római katolikus tan- és nevelőintézetébe felvételt, elemi iskolai, gimnáziumot, tanítónőképzőt és felső kereskedelmi iskolát (liccumot) foglal magában. Felvehetőek bejáró és bentlakó, főként magyar anyanyelvű római katolikus és más vallású növendékek. Az internátus mintegy 250 növendék befogadására felszerelt.

Az intézetbe való felvételt lehet egyszeri jelvényben kérn. Mellékelnl kell a szükséges okmányokat: születési anyakönyvi kivonat, kereszkével, állampolgársági bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, ujrólítási bizonyítvány és 600 lej válaszbélyeg. A levében meg kell jelölni, hogy melyik iskolába, hányadik osztályba óhajt felvételt (gimnázium, tanítóképző, kereskedelmi liccum), mint bentlakó vagy mint bejáró növendék.

A tanítóképző és kereskedelmi liccum V osztályába felvételi vizsgálat alapján vehetőek fel a növendékek. A gimnáziumba való felvételnél nem kell felvételi vizsga. Az elemi iskola VII. osztályáról sikerrel abszolvált növendékeknek, ha miniszteri engedélyt nyerne, lehetnek különböző vizsgálat az intézetben a gimnázium I., II., illetve III. osztályáról és ennek sikeres letétele után a gimnázium II., III., illetve IV. osztályába kerülhetnek. Az engedélyt minden növendék maga kell hogy megszerezze. A miniszterium jelöli ki a vizsga tárgyait is. A megszerzett engedély azonnal beküldendő az intézetnek.

A gimnáziumba és a kereskedelmi liccumba magántanulók is felvehetőek. A növendékek kiképzését nyelvek a rendszer tantervén kívül, ha ezt külön kérik és beiratkoznak, zenéből, kántori ismeretekből, nyelvekből, gyorsírásból és gépírásból, valamint főzésből.

A bennlakásban az ellátás részben ételműszerben, részben pénzben fizetendő. Természetben évente beszoalthatandó: 100 kgr kenyér, 10 kgr füstölt hus (lehet pénzben is), 8 kgr sajt, 5 kgr zsir és 7 liter olaj, 5 kgr méz vagy 5 kgr cukor, 5 kgr lekvár, 150 tojás, 10 kgr hagyma, 10 kgr borsó, lencse vagy paszuly, 10 kgr zöldség-féle (sárgarépa, kaporabé, petrezselyem), 50 kgr káposzta, 10 véka burgonya. Az ételműszer évharmadonként (év elején, karácsonykor, húsvétkor) előre beszoalthatandó. Mosáshoz évente 2 kgr szappan.

Egyéb kiadások fedezésére fizetendő beszeget (fűszer, tej, gáz, villany, víz, városi adó, orvos, mosás), valamint az iskolai díjakat is csak augusztus végén állapíthatjuk meg.

Kolozsvári mozki műsora:

Capitol: Ismeretlen imádó. Szazonyfő nagy amerikai film. Főszerepekben: Fred Astaire és Rita Hayworth. Uj amerikai híradó.

Corso: 13 kislány mosoly az égre. Főszerepekben: Biljesi, Turay, Rádai, Magyar film román feliratokkal.

Royal: Örökös szeretőlek... Az olasz filmgyártás gyöngye!

Rio: Nyári szímet. Sejeet: „K. 225”. Uj amerikai drámafilm. Előadások: fél 6, fél 8, negyed 10 órakor.

Tábla: Gazdátlan asszony. Főszerepekben: Simor Erzsé és Nagy István.

Uránia: „K. 225”. A kolozsvári mozikban az előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órakor, Szombaton és vasárnap délután 3 órakor is. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

FELSZOLÍTJUK Sütő Zoltán Raktár-utca 29, Viner Ferenc Apród-utca 7, László Tibor Taksony vezér-utca 48, Egri Pál Méhes-utca 51, Nyilás Tibor Borháza-utca 46. Szóval Péter Onca-telapi lakosokat, hogy az Árustásra hívtt lappjádányokkal szemléljenek el, mert ellenkező esetben kénytelenek vagyunk eljárásért ellenük az eljárás megindítást. A VILÁGOSSÁG KIADÓHIVATALA.

(*) HAZASSÁGI HIR. Kardos Klára és Ötvös B. augusztus 31-én, szombaton délután 47 órakor tartják esküvőjüket a Farkas-utcai református templomban. Minden ismerőst szivesen látnak. Minden külön értesítés helyett.

ADOKÉPVEZETÉSEK BESZÉSELNEK A SZARAZSÁGUSJUTOTTÁ VIDEKEK LAKÓI. A pénzügyminiszterium szeptember 1-én a szárazságsújtotta országrészek nehé helyzetét, elhatározta, hogy a vidékek lakóinak adóját az elszervevett károkkal arányosan leszállítja.

A kongresszusi beszámolót Farkas-utca 7 szám alatt augusztus 31-én délután 6 órakor tartja a kolozsvári MNSz Nőbizottsága.

A romániai magyar ifjúság nagyjelentőségű megmozdulása lesz a marosvásárhelyi találkozó

Jugoszlávia és a demokratikus Magyarország ifjúsága küldöttséggel képviselteti magát a MNSZ ifjúsági kongresszusán

MAROSVÁSÁRHELY. — (Kiküldött munkatársunk jelentése.) A Magyar Népi Szövetség országos ifjúsági kongresszusának előkészítő bizottsága kétheti lázas készülődés után az utolsó simitásokat végső munkáján.

A városban röpecdülnek és öles plakátok hirdetik a járőrelőknél a kongresszus programját és célját. A Népvédelem szálójában székelő sajtó- és propagandaosztály hangszórója napokon át harsogja, hogy Erdély magyar ifjúsága mire készül a székely fővárosban.

Az érkező ifjakat MNSZ-jelzésű karaszalagos leányok és fiúk fogadják az állomáson és vezetik szállásaikra. Egyre jönnek a messzi falvak és városok fiai, valamint a székely falvak fiatalosága, hogy hangot adjanak jövőtépítő akaratuknak és jogos kívánságaiknak.

De nemcsak a hivatalos kiküldöttek vesznek részt a kongresszuson, *ott lesznek Erdély különböző tájegységeinek legjobb népi-táncosportjai is*, melyek a napi beszédek után — a kongresszus műsora közben — népi táncokkal és játékokkal szórakoztatják az ifjuságot. A népi táncosportok szereplésének célja, hogy *Kalotaszeg, Bánság, Székelyföld, Csángóvidék*

egy mástól messzi sodródott ifjúsági közösséget ismeretséget kössön egymással és így ifjúsági egységünk mihamarabb megvalósuljon. A kongresszuson különben egy husztagu moldovai csángóifjú küldöttséggel is bejelentette magát.

A kongresszuson képviselteti magát Jugoszlávia és a demokratikus Magyarország ifjúsága és jelen lesz a romániai demokratikus ifjúsági szövetség kiküldötteinek csoportja is.

Az ifjúsági kongresszus előkészítette augusztus 30-ának, 31-ének és szeptember 1-nek munkaprogramját. Augusztus 30-án délelőtt 10 órakor megnyitó beszéd lesz, melyben a helyi szervezet ifjúsága üdvözlő a kongresszust. Utána Maros-Torda vármegye főispánja, Marosvásárhely polgármestere, a romániai demokratikus hadsereg és a romániai demokratikus ifjúság szövetségének kiküldöttei üdvözlése következik, amelyekre a MNSZ ifjúsága nevében Páll Árpád válaszol. Ugyanaznap délután 4 órakor a nagygyűlést levezető elnökség megválasztására kerül sor. Ezután Lőrincz László, a központi ifjúsági bizottság vezetőjének beszámolója következik az elmúlt év munkájáról, amelyhez a kongresszus résztvevőinek

hozzászólása csatlakozik s vezetettül a napot a határozati javaslatot megszövegező bizottság kijelölése zárja be.

Augusztus 31-én délelőtt 9 órakor folytatják a kongresszus megkezdett munkáját, amelynek műsorában a romániai demokratikus ifjúsági szövetség ismertetése is szerepel. Balogh Edgár MNSZ végrehajtóbizottsági tag „A választások és a MNSZ” címen tart előadást. A délutáni műsorban Szabó István, a Möriz Kollégium djákigazgatója, az „Ifjúság népművelésünk szolgálatában” címen tart előadást, utána határozati javaslatok előterjesztése következik, majd a központi ifjúság új vezetőségét választja meg a kongresszus.

Szeptember 1-én az ifjúsági kongresszust befejező nagyszabású ünnepség reggel 7 órakor zenés ébresztővel kezdődik, amelyet délelőtt 10 órakor istentisztelet, 11 órakor pedig a Kulturpalotában tartandó nagygyűlés követ. Délután 4 órakor hatalmas méretű sportünnepélyen fogja Erdély magyar ifjúsága tornahemutatókkal és sportmérkőzésekkel szórakoztatni a kongresszus résztvevőit. Nagyszabású „Népi est” zárja be az ifjúság marosvásárhelyi találkozóját.

Oeriu miniszter a Bolyai Egyetemen tartott értekezleten a román-magyar tudományos együttműködés mellett

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Ferdinánd-Tudományegyetemen szerdán este Oeriu Simion dr. miniszter az egyetem nagyteremben megbeszélést tartott az ujjáépítés kérdéséről. A zsúfolásig megtelt teremben jelen voltak a román egyetem tanárai, valamint a Bolyai Tudományegyetem rektora és tanári kara is. Az egybegyűltek nevében Petrovici Emil dr., a Ferdinánd-Tudományegyetem rektora üdvözölte Oeriu minisztert, majd a miniszter emelkedett székjére.

A miniszter beszédében az ország ujjáépítési tervszabásáról foglalkozott. Majd az ősz Racovala professzorhoz fordult és annak 1937-es kezdeményezését méltatta a téren, amely azonban a reakciós kormányzat alatt visszhang nélkül maradt.

A miniszter beszéde után a Ferdinánd-Tudományegyetem professzorai szójottak hozzá a kérdésekhez.

Értekezés a Bolyai Egyetemen

Oeriu Simion dr. miniszter esztörtökön délelőtt a Bolyai Tudományegyetemet látogatta meg, ahol Kolozsvár magyar értelmiségi részére tartott értekezletet. Az értekezleten résztvette a Ferdinánd-Egyetem tanárai küldöttsége is.

Az érkező minisztert Csögör Lajos dr. rektor üdvözölte az aula nagytermét megtöltő közönség nevében. Örömet fejezte ki, hogy a miniszter ellátogatott a Bolyai Tudományegyetemre, hogy a magyar értelmiséget is bekapcsolja az országépítő munkába.

Ezután emelkedett székjére Oeriu Simion dr. és a következőket mondotta:

— Azért jöttem az önök körébe, hogy a Nemzeti Tudományos Kutató Intézet nevében felkérjem, hogy vegyenek tevékeny részt az ország ujjáépítésében.

Azután kiemelte, hogy nem véletlen, hogy a román Ferdinánd-Tudományegyetem tanári kara is jelen van ezen a megbeszélésen. A kolozsvári román és magyar egyetem közös összefogó munkájára van szükség, hogy az a cél, amire Kolozsvárra jött, megvalósuljon. A Tudományos Kutató Intézet hároméves ujjáépítési tervet dolgozott ki, amelynek megvalósításához az egész értelmiségi rétegre szükség van.

— A Román Tudományos Akadémiája munkálkodását ezidáig országosan végezte — mondta Oeriu — és kevés kapcsolata volt a társadalommal. Ma székelyitja kapuit és megalapítva ezt a Kutató Intézetet, munkálkodását megosztja mindenkivel, viszont márok közreműködését is elvárja.

Kijelentette, hogy Goga Péter dr. kormányügyi segítségül támogatja ezt a

tudományos működést, amelyről országunk fejlődése függ. A kormány eddig a kért összeg kétszeresét, tehát 500 millió lej helyett 1 miljárd lejt utalt ki erre a célra, míg egy héttel ezelőtt 250 millió lej segítséget adott. A Tudományos Kutató Intézet a következő problémákat tárgyalta: építkezés, építészeti és városépítészeti, mezőgazdaság és növénytermesztés, állattenyésztés, állatorvosi tudomány, kémia és ipari kémia, orvostudomány és társadalmi egészségügy, fémipar, közlekedés, szállítási, építőanyag, élelmezési és textilipar, bőr- és vasipar és ásványok kérdésével.

Kiemelte továbbá, hogy a tudományos munkálatok ne elszigeteljen, egyes kutató elmék rejtekében fejlődjenek ki, hanem kollektív munkában valósuljanak meg. Személyes tapasztalatairól számolt be, amelyet a Szovjetunióban szerzett, ahol a kollektív tudományos munkának jelszóját például látta. Az egyes tudósok a felvetett problémákról hetenként tesznek jelentést és a megbeszéléséből leszárt eredményeket a Szovjetunió újra kisérleteket. A Szovjetunió tudományos kutatóinak terén ezért szánva a tudósoknak az országoknak az eredményeit, amelyek a Szovjetunió megteremtésekor jóval előtte állottak.

— Ilyen együttműködés mellett akarjuk — mondotta Oeriu — a hároméves tervet megoldani mi is az ország ujjáépítése érdekében.

Az állam támogatja a tudományos kutatókat

Arra kérte az egybegyűltek, hogy a helyi problémákat dolgozzák fel és közöljék azokat a bukaresti központtal, míg a központi anyagi támogatásban fogja részesíteni az ezzel foglalkozó tudósokat és a részükre szükséges eszközöket — amelyek a kutatáshoz nélkülözhetetlenek — rendelkezésükre.

Többmilliárdos csalást leplezték le a fővárosban

BUKAREST. — A fővárosi rendőrség többmilliárd lejes, az állami kasszák terhére elkövetett nagyszabású csalás ügyében folytat nyomozást. Megállapítás nyert, hogy az „Agraproduct” és a „Remag” bukaresti cégek — több fővárosi és vidéki kereskedelmi társasággal közösen — 200 vasúti kocsit juttattak szorult katonai ruházatot, öltözeteket vásároltak össze és ezzel a törvénytelen ügylettel többmilliárd lej haszont hoztak, melyek szert az állami kasszák terhére.

A nyomozás során számos kereskedelmi körökben ismert egyénet tartóztattak le, a gyanúsítottak egy része vízszint megsemmisült és ezek országos körzét rendeltek el.

Megállapítás nyert, hogy a kasszákban ruhanyag különböző katonai tárgyak vezetőinek közreműködésével kerültek szabálytalan módon eladásra. Az egyik vásáros társaság pénzszelvényében a házkutatás alkalmával több tízmilliárd lejre kiállított csekket és többmilliárd lej készpénzt találtak. A Chibulian levő kaktárak átvizsgálásánál pedig 100 vasúti kocsit olyan használ-

re bocsátják s ezek nem az állam tulajdonai lesznek, hanem az illető kutató tulajdonai.

— A tudományos emberek munkájához legerősebb feltétel azoknak anyagi gondoktól való függetlenítése — mondotta a miniszter.

— Az állam, fejtette ki, ezeket a kutató tudósokat munkájuk ideje alatt fizetésben részesíti és pedig egyetemi tanár 600.000 lej, előadó tanár 500.000 lej, referens 400.000 lej, míg az asszisztensek 300.000 lej havi fizetést kapnak. Kijelentette továbbá, hogy a technikai kérdések megoldása nem zárja ki, hogy a tudósok ne foglalkozzanak élvont kérdésekkel is, de elsőbbrendű kérdés a jelen pillanatban azoltnak a problémáknak megoldása, amelyek az ország gyakorlati ujjáépítését célozzák.

Ezután a jelenlévők közül többen hozzászóltak a felvetett kérdésekhez. Jordáky Lajos, a jogi kar dékánja kiemelte, hogy szükségesnek tartja a Tudományos Kutató Tanács programjának felvételét a tisztviselők és munkások részére megtartandó egyetemi kurzusok megnyitását. Javasolta egy román-magyar tudományos folyóirat kiadását, amelyben az eddigi tudósok anyagi ellátásán foglalkozhatnának a felvetett kérdésekkel.

Utána Vescan Teofil egyetemi tanár szólt fel és hangsúlyozta, hogy szükségesnek látja a legfelsőbb tudományos kutató tanács tagjai közé magyar tudóst is beválasztani. Ezután Kiss Géza dr. egyetemi tanár szólalt fel és a jogi problémák közös megoldására az erdélyi jogtudósok bevonását javasolta.

Oeriu miniszter válaszában kijelentette, hogy minden olyan kezdeményezést, amely a román-magyar közeledést célozza, örömmel üdvözöl és támogat — így a román-magyar tudományos folyóirat megteremtését is. Vescan Teofil javaslatára válaszolva megígérte, hogy javasolni fogja a tudományos kutató tanács előtt egy magyar tudós fejeletét tagjai közé.

Lánckereskedőket vont őrizetbe a kolozsvári rendőrség

KOLOZSVAR. — Cotiu Ionel, a központi rendőrség szoborépítés-osztályának főnöke augusztus 28-án a lánckereskedők egész sorát leplezte le.

Cotiu a felhívások egyikét éppen akkor érte tetten, amikor lakásáról egy kolozsvári kulturista 20 kocsit akart elszállítani. Őrizetbe vették Sivotov Vilmos, Katz Aron, Zlocsover Salomon, Zlocsover Leib, Gottlieb Tóni, Wajach Melach és Händler Lajos kolozsvári lakosokat, akiknél a házkutatás alkalmával nagymennyiségű kukrot és egyéb zárolt árut találtak.

Három komoly cikk

foglalja az iskolai nevelésünk kérdésével az „Utunk” legutóbbi számában. Mindehárom olyasmire mutat rá, amely ma a romániai ifjúságra majdnem feljőve nevelőjének és vezetőjének egyaránt fel kell figyelnie.

Gaal Gábor írja: — Kivánatos lenne, ha a mindent szülői kezében átértékelő ujjáépítés a köznevelésünk színvonalát, képviselői ugynevezett művelt ember műveltségét is átértékelné. Ez a „művelt ember” — még a legjobb átlagban is — tell egy jaza irodalmi-értékelmi-műveltségű s valamely babonákban gyökerező „világnézeti” ismeretanyaggal, amit sohasem ellenőriz a természet-nyelvi-gyakorlati világ feljőve ismeretének anyagija. Az eddigi ugynevezett művelt ember műveltsége csupa zátony.

Gaal Gábor megállapításának döbbenetes igazságára mutat rá Nagy István a Möriz Zsigmond-Kollégium diákjainak 1200 most érettségizeti erdélyi magyar diákról készített szociográfiai felvételének tanulmányozása és a Möriz Zsigmond-Kollégiumnak csak nemrégiben lezajlott háromnapos értekezletén tapasztaltak megvizsgálása alkalmából. A kép, amely cikkének nyomán a középiskolákból most szabadult ifjakról kialakul, kétségbeesítő. Ez az ifjúság, amint Nagy István megállapítja, megszerzte középiskoláinktól a „szabaduló jelet” s ezzel érettségnyilvánítást, de való életünk ismeretében a valóság megítélésében olyan mérhetetlen tájékozatlanságot és tudatlanságot árul el, mintha egy másik csillagvilágban végezték volna iskoláikat. Ez az ifjúság, állapítja meg a cikkíró, de maga a Möriz Zsigmond-Kollégium is, még legfeljebb Széchenyiig jutott el, 1848 jelentőségéről fogalma sincs s így természetes, hogy jelenünket sem ismeri.

Mit várhatunk a mit várhat tehát az erdélyi magyarság etől és a következő ifjúságtól, akiket iskoláink a mai nevelési rendszer mellett az életbe kibocsátanak? Életünk gyökeres megváltoztatásáért, parasztságunk fejlemeléséért, kulturánk teljesebbé tételéért és gazdasági helyzetünk megjavításáért semmielőtt sem.

„Hajadoktalanul változtatni kell ezen”, adta ki a jelszót Nagy István s Gaal Gábor már arra is utal, hogy hol kell ennek a változtatásnak megtörténnie: a köznevelésünk színvonalát képviselő ugynevezett művelt ember műveltségének átértékelésénél.

Az „Utunk” legújabb számában megjelent harmadik cikkben Csehi Gyula már az átértékelés módzataira is rámutat a Szovjetunió iskoláztatási módszerének és tankönyveinek beható ismertetésével. Cikkéből kiderül, hogy a Szovjetunió tankönyveiben például pontosan az jut kifejezésre, ami a mi tankönyveinkből és iskoláinkból hiányzik: az élethez és a társadalomhoz való közelség.

Nem érdeketlen tehát különösen nevelőink és tankönyvíróink számára, ha a Szovjetunió iskoláztatását és tankönyveit behatóbban tanulmányozzák. A szovjet iskola példája, amelyet nem akarunk az övétől elzárni, helyzetünkben gépiesen követni, amint azt Csehi Gyula megállapítja, követés arra, hogy ilyen irányú erőfeszítéseinket siker kísérje, ha „neldgyűrűzőnk az alkotó munkának, változtatva a széles népi tömegekkel”.

(d. gy.)

A svájci és németországi táborokból 800 volt hadifogoly és deportált érkezett hazra

BUKAREST. — A legutóbbi napokban több szerelvényen svájci és a németországi táborokból összesen 800 volt hadifogoly és deportált érkezett a kiirtási határlomásra.

A hadifoglyokat Temesvárra, a deportáltakat pedig Kolozsvárra irányították, ahonnan visszatérnek régi lakóhelyükre.

Lombtakarmányt gyűjtenek a kolozsvári magyar iskolák növendékei

KOLOZSVAR. — A MNSZ Országos Tanügyi Bizottsága, a kolozsvári magyar tanterületi felelősséggel egyetértésben, elhatározta, hogy a szárazság okozta fakár-mányhiány leküzdéséből szintén kivesszék részt s augusztus 31-én, szombaton lombtakarmánygyűjtő napot rendez.

A lombtakarmánygyűjtés előkészítése érdekében a kolozsvári magyar tanterületi nyelv iskolák növendékei ma, pénteken délután 5 órakor kötelesek megjelenni iskoláikban, ahol megkapják a szükséges felvilágosításokat és utasításokat a márnapi lombgyűjtéssel kapcsolatban.

Maga a gyűjtés az egyes iskolák tantestületének irányítása és ellenőrzése mellett történik a város külső utcáinak a falról. Az iskolák lombtakarmánygyűjtő mozgalmainak kezdetétől azóta is felkérték mind a szülőket, mind a nyári szünidőben diákokat foglalkoztató munkaadókat, hogy az iskolákat engedjék el a gyűjtésre. Eryben kértek a házkutatásosoktól, hogy támogatják a rendőrség kéréseit, hogy a megállítják a lombtakarmányt gyűjtő diákokat.

Bukor,
szőmveg, írógóp
és egyéb értéktárgyak vétele,
eladása.
„UNICOM”
Kossuth Lajos-utca 20. Telef. 508.

APRÓHIRDETÉSEK SPORTÉLET

ADAS-VETEL

FIGYELEM! Veszek és eladok mindenféle férfi és női varrógépeket, balkaru és sima cipész varrógépeket, gomblyuklógépeket, szücsgepeket, harisnyaszemfelszedőgepeket, varrógépfejeket, varrógéplábakat, kőr- és sikkítógepeket, tüket, Weisz gépkereskedelem Koosvár, Horea-ut. 56. Vásárlásnál a demokrata pártok tagjainak 5% árengedmény. 4678

MAGAS áron vásárolok jókarban lévő férfiöltönyöket és télikabátokat. Weisz, Gh. Baritui-utca 10. 5546

SÜRGŐSEN eladó, modern háló. Méhes-utca 60. 5793

VILLANYMOTOR 2 darab, üzempépes állapotban eladó. Érdeklődni Szappan-utca 2 ajatt. 5906

DIÓFURNIROS kombinált szekrény, modern konyhaberendezés, gyermekágy és két vasgép minden elfogadható áron eladó. Rudolf-ut. 19. 5817

EGY diófurniros kombinált szekrény és egy asztal sürgősen eladó. Petőfi-utca 38. 5817

KERESEK seprükészítő mestert vagy önállóan dolgozó segédet fix fizetésre és házonrészesedésre. Jelentkezni a Horea-ut. 28. szám alatti cukorkaüzletben. 5840

KOMBINÁLT szekrény, rekamiék, diófa-háló, íróasztalok, féjháló, ebédjók, kártyahajós varrógépek, kősejt, toalett stb. Kapható Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14. 5841

MOTORKERÉKPÁR 125 köbcantis, egészen jó állapotban, üzempépes, sürgősen eladó 4.500.000 lejért. Mihai Viteazu-tér 31. 5838

FAIPAROSOK! Eladó körfűrésztengejly furofejvel kombinálva. Baromvásár-tér 14. asztalozná. 5816

EGY 6 személyes alpakka-evőeszköz és egy előszobafogas eladó. Decebal-utca 20. 5866

CHEVROLET autóbuzs 18 személyes, eladó. Markovits, Majális-utca 5. 5864

PHILIPS 3+1 lámpás, üzempépes rádió 350.000 lejért eladó. Majális-utca 5. 5864

NEGYAGU csillár, paplan, puhafaszekrény, faágy eladó. Budai Nagy Antal-utca 7. II. emelet 6. 5863

VESEK minden méretű vízvezetési csővet, szerelési anyagot, víztartályt. Budai Deleanu-utca 36. dé. után. 5860

FÉRFIGSZOBA berendezés, bőrdívány és két fotel, íróasztal, gyermekágy eladó. Mócolk-utja 40. 5854

RÁDIÓT modernt, lámpa nélkül keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban. 5899

RÁDIÓ modern eladó. Forduló-utca 2. Lehetőség 1-3 és 5-8 óra között. 5899

SZEKER, 7 éves fiatal, garantáltan egészséges, jól húzó jóval, csikóval, hámmal elköltözés miatt olcsón sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 5897

TORONTALI szőnyeg elutazás miatt sürgősen és olcsón eladó. Cim a kiadóban. 5897

ELADÓ 200-as Zündapp motorkerékpár. Megtekinthető délután 4 órától Ipar-utca 6 alatt. 5896

EGY elsőosztályú 3/4-es női kerékpár és ugyanott gyermekkocsik eladók. Feeske-utca 34. 5893

CAM römikövet keresek megvételre. Cseke cukrászda, Horea-ut. 4. 5830

SÜTŐKALYHAT keresek megvételre. Cseke cukrászda, Horea-ut. 4. 5830

4+1 LÁMPÁS szuper-rádió eladó vagy jó kerékpárral elcserélném. Székelyhadosztály-utca 5, Budai Nagy Antal-utcai kaszárnya mellett. 5838

ELADÓ egy fekete női 36-os félcipő és egy pontos függönybetét. Cim a kiadóban. Gr 5879

EGY teljesen új sötétbarna öltöny magas termetre eladó. Papp, Jókai-utca 5. 5879

KÉT kristályváza, függönyök, faliszőnyeg eladó. Arpad-ut. 19. földszint, ajtó 3. 5882

ELADÓ sürgősen egy heverődívány. Mária királyné-utca 33. 5875

ELADÓ olcsón egy krémszínű új óraspu't üvegezve. Érdeklődni 2-3 óra között Kálvin-utca 22 alatt, Kepesnői. 5875

HASZNÁLT külső és belső gumikat veszek. Mandel vulkanizáló, Gh. Baritui-utca 8. szám. 5878

BUTOR, szőnyeg, porcellán, írógép és egyéb tárgyak vétele eladása. „Unicom“, Kossuth Lajos-utca 20. Telefon 508. 5872

ALKALMAZAST KERES

GYAKORLOTT kiszolgálónó vagy pénztárosnó bármilyen üzletben szeptember 15-ére állást keres. „Komojy nő“ jellegére. 5712

NAGYOBB tőkével rendelkező közreműködő társat keresek. „Rentabilis vállalat“ jellegére. 5821

KISZOLGALONÓT perfek, román—magyar nyelvtudással, jó fizetéssel alkalmazok. Csakis készpénzgaranciával rendelkezők jelentkezzenek. Weisz gépkereskedelem, Horea-ut. 56. 5857

TANULÓT felveszek. Vulkanizáló műhely, Gh. Baritui-utca 8. 5878

JÓ főzni tudó fiatal bejárónót keresek egy személyhez. Radák-utca 3, II. emelet, Wieder. 1/3-tól 5-ig. 5906

JÓ bizonyítványokkal rendelkező, komoly, gyermekeszerető mindenest kerestetik. Hosszu-utca 5. 5868

ELSŐRENDŰ férfiingvarrónót és tanuló-vagy kifizetőlényt felveszek. Cim a kiadóban. 5894

ALKALMAZAST KAPHAT

CONCENTRA S. A. R. Kolozsvár, Tudor Vladimirescu-utca 6 (Mikes Kelemen-utca) alkalmaz a porcellán és háztartási cikkek szakmájában jártassággal bíró fiatalokat. 5845

6-7 MILLIÓ lej készpénzgaranciával ekonomát, üzlet, raktár vezetését vállalom, vagy befársulnék bármilyen üzletbe. Zárt italmelési engedélyem is van. „Szakképzett kereskedő“ jellegére. 5862

PENZTÁRNAL kisasszony garanciával állást keres. Cim a kiadóban. 5892

HÁZVEZETŐNŐ, megbízható, állást keres. „Házvezetőnő“ jellegére. 5884

HADIFOGSÁGBÓL hazatért fiatallamber nagy irodai gyakorlattal, érettségivel alkalmazást keres. „Hadifogoly“ jellegére a kiadóba. 5891

FOGTECHNIKUSNÓ több évi gyakorlati állást keres. Leveleket Clara Eisenburger, Librarie Fagaras továbbít. 5874

INGATLAN-LAKÁS

BOMBÁZOTT telek anyaggal együtt eladó. Raktár-utca 9. szám. 5785

ELCSERÉLNÉM a Papp-utcában lévő szoba, konyha komfortos, fürdőszobás, modern kertek lakásomat belvárosi szoba, konyhas komfortos lakással. Cim a kiadóban. 5844

SZEP butorozott szobát keresek, esetleg ebéddel fiatallamber részére. Cimeket a kiadóba kérek. 5832

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó azonnalra. „3 havi házber“ jellegére. 5871

KÉT hold föld sürgősen eladó. Március 6. utca 41, Nicolja asszonynál, naponta 2 és 3 óra között. Gr 5871

SÜRGŐSEN eladó a központban 4 szobás öszkomfortos parkettes beköltözhető új családi ház 115.000.000. Föld, telek, erdő, kisebb-nagyobb családi házak nagy választékban. „Prokura“ ingatlanforgalmi iroda, Ratiu (Kötő-utca) 4. szám, udvarban. 4869

BUTOROZOTT szobát kosztellátással jobb családnál keres egyedülálló fiatallamber. „Családi otthon“ jellegére. 5891

BELVÁROSI házastelek elcserélendő Dó. má-uti türes telekkel. Erdeldőlődni Csekénél, Horea-ut. 4. 5880

JÖMENETELŰ fűszerüzlet áruval és berendezéssel, esetleg iparengedélyvel átadó. Cim a kiadóban. 5792

KÜLÖNFÉLEK

SZÖVET- és posztóványolást vállalkunk. Kolozsvár, Papp-utca 36. 5451

TIZENHAROMÉVES kisgyermomat örökbe adnám jobb családnak. Cim a kiadóban. 5825

ELVESZETT 27-én a Szabadság-térről az Andrei Muresan-utcáig öv. Felszegi Hugóné névre szóló Registru special. Kérem a megtalálót az Andrei Muresan-utca 2 alá eljuttatni. 5858

SPANYOLUL tanulnék. Cimet kérem Székely-ut. 28 alatt a Burghardt vasüzletben leadni. 5859

HARMONIKA tanítást ismét megkezdtem. Jelentkezni lehet Május 1-utca 25 (volt Bartha Miklós-utca), ajtó 8, kapuval szemben. 5861

12 EVES teljesen árva leánykát magamhoz vennék, jövőjéről gondoskodnék. Cim a kiadóban. 5895

FÜSZER-élelmiszerüzlet betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. 5876

Kijelölték a vasárnapi bajnoki mérkőzések játékvezetőit és határjelzőit

KOLOZSVAR. — A vasárnapi hármás mérkőzésre a következő játékvezetőket és határjelzőket jelölték ki:

A városi sporttelegen dé. után 6 órakor: Vas—Victoria törpe. Vezeti David Nicolae dr. 3 órakor: Victoria—CFR (Torda) NB. II. mérkőzés. Vezeti Seran Augustin (Nagyvárad), határjelzők: Deák Ferenc és Nagy Sándor, 5 órakor: Vasas—Juil (Petrosény) NB. I. mérkőzés. Vezeti Schwartz Vilmos (Nagybánya), határjelzők: Coza Romulus és Czaga Lajos.

Az Univerzitatea szombaton reggel 6 órakor utazik Temesvárra a CFR elleni bajnoki mérkőzésre, ahová délután 6 órakor érkezik meg, 14 óras utazás után. A kolozsvári egyetemi csapatot közel 100 főnyi szurkoló kíséri le Temesvárra. A mérkőzést az eredetileg kijelölt C. Mitran bukaresti játékvezető helyett Crjstea Marin vezeti.

A Dermata szombaton déjben utazik a Nagybányára a Phönix ejteni első őszi bajnoki mérkőzésére, amelyet a nagyváradi Negreu vezet le.

Szombat estig lehet benvezni a C.-ligába

KOLOZSVAR. — A labdarugókerület tegnap hivatalos közleményt adott ki, amelyben felszólítja mind a kolozsvári, mind a vidéki egyesületeket, hogy a C-liga küzdelmeire az utolsó benvezési határidő augusztus 31, szombat délután 18 óra. A benvezéssel együtt az egyesületeknek 2.500.000 lej biztosítékot is le kell tenniük. A C-ligába csak azok az egyesületek nevezhetnek be, amelyek ifjúsági csapatokkal is rendelkez-

nek.
A labdarugókerület egyben felszólítja az összes kolozsvári egyesületeket, hogy szeptember 3-án, kedden délután 6 órakor a kerület Fűrőd-utca 27 alatti helyiségében tartandó rendkívüli értekezleten, amelyen az őszi kerületi labdarugóbajnokságok kérdése is megvitatásra kerül, az összes egyesületek képviselői magukat.

SPORTHÍRADO

Markos, a kiváló többszörös magyar válogatott labdarugó játékos veszi át az Univerzitatea csapatának az edzését.

A Románia körüli nemzetközi kerékpársversenyre a kolozsvári Dermata Molnár, Radu és Ursai versenyzőit nevezte be.

A Haggyibor labdarugócsapata meghívást kapott vasárnapra Érmihályfalvára az ETC csapatától. A kolozsvári egyesület ma dönt, hogy elfogadja-e az érmihályfalviak meghívását.

Telesport. Az Erba fajparj vállaat házi pályáján zászlócserevel egybekötött barátságos mérkőzés zajlott le augusztus 27-én a Junior TT és az Erba TT között. A férfi csapatok játékát a Junior női gárdájának az Erba nő csapatával megtartott mérkőzés

előzte meg, melyet a Junior-hölgyek 84:81 arányban, 16 fával, ügyes játékkal nyertek meg. A férficsapatok visszavágó mérkőzését ez alkalommal az Erba gárdája nyerte meg 241:212 arányban, tehát 29 fával. A találkozót az igaz sportbaráti egyetértés és hangulat jegyében folyt le, amit csak kivesebbé tett a mult alkalommal kapott aranyhímzésű illa-felherzsinü zászló helyett az Erba részéről felajánlott vörös-felherzsinü ugyancsak aranyhímzésű zászlócska. A Kolozsvárt működő több mint 40 tekezőcsapatnak követendő példát mutattak a Juniorok és Erbisták a csapatok közötti sportbarátság kifejlesztésének és megvalósításának módjára.

Találja el!

Mi lesz szeptember 1-én a Kolozsváron megtartandó Vasas-Juil és a Temesváron megtartandó CFR (Temesvár)—Univerzitatea NB. I. mérkőzés eredménye?

UNIVERSITATEA—CFR (Temesvár) mérkőzésen.....

győz ----- arányban (félidő -----) ----- ellen.
eldöntetlen

A VASAS—JIUL mérkőzésen ----- győz
----- arányban (félidő -----) ----- eldöntetlen
ellen.

Kolozsvár, 1946 augusztus ----- n.

..... olvasható név.
..... foglalkozás.

A telitalálót beküldője jutalmul megkapja Pálfi János, a Magyar Testnevelési Főiskola tanárának a „Labdarugás edzése“ című, közel 400 oldalas és Komoróczy Lajos rajzaival díszített értékes szakkönyvét, amelynek bolti ára 40.000 lej. Több telitalálót esetén sorshuzás dönt. Az eredményeket legjobban megközelítő találót beküldője a szeptember 8-i kolozsvári U—Craiova NB. I. bajnoki mérkőzésre 2 darab lejátojegyet kap a „Világosság“-tól. — Az eredményt a „Világosság“-Sport“ szeptember 2-iki, hétfői számában közöljük.

A szeptember augusztus 31-én, szombaton délután 7 óráig küldendők be a „Világosság“ szerkesztőségébe Kolozsvár, Brassai-utca 7. számú címre.

INTELLIGENS élettársat keres hivatalnoknó nyugdíjjal, 47—55 évig. „Tulipán“ jellegére a kiadóba. 5800

ARADON élő középkorú, szépnék mondott özvegy urinó készpénzzel, jelenleg pár napig Kolozsváron tartózkodik, férjhez menne olyan özvegy uriemberhez, akinek az életéből hiányzik egy jó feleség, sokoldalú üzlet-és háziasszony. Leveleket „Örökké tartó“ jellegére a kiadóba kérek. 5900

ELVESZETT a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem által 1944 szeptember 15-én kiállított 101/1944—45. számú orvosdoktori diploma, dr. Papp Ernő névre. Semmisenek nyilvánítom. 4870

ELVESZETT a 2041 Cluj rendszámú, Henzel Adalbert névre szóló motorkerékpár forgalmi engedély. Megtálálója jutalom ellenében adja le a Bíró vendéglőbe, Mócolk-utja 104 alá. Az iratok érvénytelenek. 5877

SZEP, komoly, harmincas urileány férjhez menne olyan hozzáillő izraelita urhoz, akinek boldog otthon nyujtana számára. „Elet“ jellegére. 5879

KI TUD Makó András kolozsvári lakos akét 1944 október 13-án vettek el. Felkiosztást kér felesége, Makó Andrásné, I. r. os-egylet Kolozsvár, Szabadság-tér 10. Költseget megírtam.

AZ ANDRASSY-UT 2. szám alól elcseszelt 4 fehér liba, az egyik sánta. nyomravező jutalomban részesül Vancsánál.

ELVESZETT „Puzsi“ névre hallgató 60 éves pinest. Megtálálója jutalomban részesül Kuli-büffében, Dózsa György-utca 12. 5879

KEREM azon urakat, akik hatalommal bírnak és tudnak valamit Bogya Zsól, tudassák címüket vagy jöjjönnek Jókai-utca 16 alá Bogya Józsefhez.

Vasárnap, szeptember 1-én

délelőtt 11 órától

mépünnmepély

a Református Kolléiumban (Farkas-utca), a Református Kolléium és az Allami Leánylőgimnázium javára.

Délelőtt 11 órakor a hóstátiak terménykiállítás. A magyar színház szórakoztató műsora. Tomhola. Búffé. Bábszínház. Este 8 órától tánc.

Felhívás Kolozsvár Kisiparos munkaadóihoz.

Szeptember 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Kisiparos Szaktanácsa Kar. lina-tér 9 szám alatti székházában a tanoncoktatással kapcsolatban értekezletet tartunk.

Kérjük minden munkaadó megjelenését.

A tanoncskólak igazgatósága.